

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 19 mei 2026

Nummer 4588

Onderwerp Raadsvoorstel Vaststellen zienswijze begroting Avalex 2027

Portefeuillehouder Wethouder Van Veller

1. Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit de zienswijze op de ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 Avalex vast te stellen en op te sturen aan het bestuur van Avalex.

2. Aanleiding

Op 28 april 2026 heeft de gemeenteraad de jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van Avalex ontvangen. De gemeenteraad wordt uitgenodigd een zienswijze op deze ontwerpbegroting uit te brengen.

Het besluit tot het uitbrengen van een zienswijze vloeit voort uit artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) en artikel 17 van de Gemeenschappelijke Regeling Avalex waarin het recht van de raad om een zienswijze op de ontwerpbegroting naar voren te brengen bij het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie Avalex is vastgelegd.

3. Afwegingen

Het college geeft een duiding bij de jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030. Hierbij wordt ingegaan op onder meer risico's en trends die van invloed kunnen zijn op de kostenontwikkeling van afvalinzameling.

3.1 Jaarstukken 2025

3.1.1 Resultaat over 2025

Over 2025 heeft Avalex een positief resultaat behaald van € 455.000. Tijdens de bestuursvergadering van 24 april 2026 is besloten dit resultaat toe te voegen aan de reserves van Avalex.

Het betreft een incidentele winst. Deze is tot stand gekomen doordat, als gevolg van de krappe arbeidsmarkt, niet alle openstaande functies gevuld konden worden. Hierdoor waren personeelsuitgaven lager dan gepland.

Daarnaast hebben in de loop van 2025 budgetgesprekken plaatsgevonden met verschillende afdelingen. Deze gesprekken waren nodig om vroeger tegenvallers op het gebied van ziekteverzuim van medewerkers op te vangen.

Vanwege het incidentele karakter van de winst én de verwachte extra kosten in 2026 voor Avalex gezien de gestegen brandstofkosten (voor maart 2026 € 43.000 boven de begroting), heeft het bestuur besloten de winst over 2025 toe te voegen aan de algemene reserve van Avalex. De toevoeging heeft geen gevolgen voor de weerstandsratio: deze blijft onder de 1 conform de regionale Kaderbrief 2027.

3.1.2 Accountantsverslag

Bij de stukken is het concept-accountantsverslag bijgevoegd. Uit dit verslag blijkt dat de accountant het voornemen heeft een goedkeurende accountantsverklaring te verstrekken ten aanzien van de getrouwheid (van de cijfers in het jaarverslag).

Tevens meldt de accountant dat de interne beheersing van de organisatie ten opzichte van het voorgaande jaar is toegenomen. Ondanks dat zijn er nog wel verbeterpunten.

In de komende periode zal Avalex aan de hand van de verbeterpunten maatregelen implementeren.

3.2 Ontwerpbegroting 2027

3.2.1 Taakstelling regionale kaderbrief

In de Regionale Kaderbrief 2027 hebben de wethouders van Financiën van de negen Haaglandengemeenten gesteld dat op basis van indexering, de kosten van de GR voor 2027 met 3,8% mogen stijgen. Als dat niet mogelijk is, dient dit met het bestuur besproken te worden. Hierbij geldt het principe: pas toe of leg uit. Avalex kiest voor het laatste.

Op beïnvloedbare kosten houdt Avalex de 3,8% stijging aan. Tegelijkertijd bezuinigt Avalex ook op bedrijfsvoeringskosten.

Niet-beïnvloedbare kosten stijgen meer dan 3,8%. Dit is onder meer het gevolg van CAO-afspraken, geopolitieke ontwikkelingen die zorgen voor een hoge dieselprijs en de stijging van de verbrandingsbelasting en de CO₂-heffing die van rijkswege wordt opgelegd.

3.2.2 Omvang begroting Avalex

De ontwerpbegroting voor 2027 voor Avalex als geheel bedraagt € 56,9 miljoen. Dit is een stijging van 5% ten opzichte van de begroting van 2026. Dit is hoger dan de indexering uit de kaderbrief.

Als verklaring wijst Avalex op veel posten die niet door Avalex zijn te beïnvloeden, zoals de verwerkingskosten van het verzamelde afval en de belastingen en heffingen die over het restafval moeten worden betaald.

Zo vormen de verwerkingskosten en belastingen 28% van de begroting van Avalex. En deze kosten zijn 10% gestegen. Deels door een stijging van de verwerkingskosten zelf en door een stijging van de verbrandingsheffing en de CO₂-heffing.

Bedrijfsvoeringskosten

Voor 2027 bezuinigt Avalex op de bedrijfsvoeringskosten. Het is echter van belang om te weten waarop bezuinigt kan worden zonder dat dit het ervaren serviceniveau onbedoeld vermindert. Hiervoor kan een benchmarkonderzoek naar bedrijfsvoeringskosten behulpzaam zijn. Het laatste onderzoek dateert uit 2021 en naar aanleiding van dat onderzoek zijn verschillende maatregelen geïmplementeerd. Een nieuw onderzoek kan zicht geven op de effectiviteit van de maatregelen en op mogelijke andere maatregelen die in de toekomst nog genomen kunnen worden.

3.3 Kosten Leidschendam-Voorburg

3.3.1 Kosten voor inzameling en verwerking

De verwachte deelnemersbijdrage van Leidschendam-Voorburg is € 12,6 miljoen. Dat is een stijging van 7,4% ten opzichte van de verwachte deelnemersbijdrage in de begroting van 2026 (€11,7 miljoen). Echter, de uiteindelijke deelnemersbijdrage voor 2026 kwam uiteindelijk, na vaststelling van de DVO, lager uit op € 11,3 miljoen.

Dat Leidschendam-Voorburg in verhouding meer stijgt dan enkele andere gemeenten is het gevolg van een verwachte stijging (op basis van ontwikkelingen de afgelopen jaren) van het restafval in de gemeente en daarmee de hogere inzamelkosten, belastingen en heffingen.

In de komende maanden wordt met Avalex gesproken over de nieuwe DVO. Op dit moment kan nog niets gezegd worden over de uiteindelijke financiële gevolgen van die besprekingen omdat er op dit moment veel onzekere kosten zijn, zoals de dieselprijs die door de huidige geopolitieke spanningen instabiel is. Ook zijn aanpassingen op de CO₂-heffing aangekondigd die door zullen werken in 2027 en verder.

3.3.2 Beter scheiden = meer opbrengsten

In Leidschendam-Voorburg wordt nog (te) veel restafval weggegooid. En dat terwijl veel wat als restafval wordt weggegooid helemaal geen restafval is. Dit zorgt voor gemiste inkomsten doordat grondstoffen als restafval worden verbrand en niet kunnen worden verkocht.

Zo zijn, gebaseerd op de afvalsorteeranalyse in 2025 de volgende tonnages grondstoffen in het restafval beland:

Grondstoffen	Aantal tonnen	Opbrengst per ton	Totaal
Oud papier	1.185	€ 102,72	€ 121.723
Glas	740	€ 18,60	€ 13.764
PMD (alleen laagbouw)	305	€ 271,51	€ 82.810
			€ 218.297

Alleen al het goed scheiden van deze drie grondstoffen had, tegen de tarieven uit 2025, € 218.297 opgeleverd (ongeveer €5,50 per huishouden).

3.3.3 Beter scheiden = minder kosten

Uit bovenstaande volgt automatisch dat minder restafval (door beter te scheiden) zorgt voor een verlaging van de kosten.

In de begroting van Avalex, in bijlage 2, laat Avalex zien welke kostenverlaging mogelijk is door beter te scheiden.

Een reductie van het restafval tot 100 kilogram per persoon (dat zou een daling van iets meer dan 50% betekenen) zorgt voor een kostenverlaging (enkel door lagere verwerkingskosten) van € 1 miljoen voor de gemeente Leidschendam-Voorburg. Dat is een besparing van € 26 per huishouden.

Een reductie van 25% van het restafval (dat is 56 kilo minder per huishouden) levert de gemeente € 500.000 op door een verlaging van verwerkingskosten. Dit is € 13 per huishouden.

Kijkend naar het rekenvoorbeeld uit 3.3.2 heeft het verbranden van niet goed gescheiden GFT, PMD en oud papier (2.230 ton) het volgende gekost:

Kosten per ton	Tarief 2025	Totale kosten
Verbranden restafval	€ 141,11	€ 314.675
Verbrandingsbelasting	€ 39,70	€ 88.531
		€ 403.206

Dit kan worden bespaard als dit afval goed wordt gescheiden. Dan levert het zelfs geld op omdat deze afvalstromen kunnen worden verkocht om er nieuwe grondstoffen van te maken.

Verder is ook veel winst te behalen uit het goed scheiden van GFT. Deze fractie vormt met 30% een groot deel van het restafval. GFT is wel een kosten-stroom (levert dus geen directe opbrengsten op), maar is wel goedkoper om te verwerken dan restafval, en het scheelt verbrandingsheffing.

Fractie	Verwerken als GFT	Verwerken als restafval
Verwerkingstarief per ton	€ 91,31	€ 180,81
4.444 ton GFT	€ 405.781	€ 803.519

Uit bovenstaande berekeningen blijkt dat alleen al het goed, gescheiden, weggooien van oud papier, glas, PMD (bij de laagbouw) en GFT de gemeente € 1.091.241 had bespaard op de deelnemersbijdrage. Dit is € 27 per huishouden.

3.3.4 Toekomstige kosten

CO₂-heffing

De komende jaren zal het verwerken van restafval alleen maar duurder worden. Zo is per 2026 de CO₂-heffing van kracht geworden. Dit tarief is voor 2026 op € 5,79 gesteld waarbij HVC de helft voor rekening neemt. Echter heeft het Rijk al een verhoging nog voor dit jaar aangekondigd. Een verhoging die tussen de € 2,50 per ton en € 9,50 per ton zal liggen.

En de tarieven zullen de komende jaren nog verder stijgen, voor 2028 wordt rekening gehouden met een tarief van €90,21 per ton.

Lachgascilinders

Ook kosten voor de verwerking van de lachgascilinders zijn op dit moment nog onduidelijk. Landelijk kost de verwerking van lachgascilinders naar schattingen van de Nederlandse Vereniging van Reinigingsdiensten (NVRD) € 100 miljoen. De gemeente houdt voor 2026 rekening met een bedrag van € 22.500 voor de verwijdering en verwerking van lachgascilinders.

Onvoorziene kosten/ opbrengsten

Verder wordt Avalex geconfronteerd met andere onvoorziene kosten(stromen):

a. Kosten diesel

Door de geopolitieke situatie is diesel op dit moment veel duurder. Op dit moment betekent dit dat Avalex in de maand maart 2026 € 43.000 meer heeft betaald voor diesel dan werd voorzien. Het is niet te voorzien hoelang deze situatie zal duren en of het prijsniveau weer terugkeert naar het oude niveau;

b. Kosten textiel

Jarenlang was textiel een opbrengstenstroom. Dat is vorig jaar gekanteld en het is niet bekend wat de wereldprijzen gaan doen. De reden van de kanteling is de slechte kwaliteit van textiel afkomstig van fast-fashion merken/ winkels. Van dit textiel is geen nieuw garen te maken. De verwerkingskosten van dit textiel liggen nog wel onder de verwerkingskosten van restafval dus scheiden heeft nog steeds zin;

c. Opbrengsten grondstoffen

Veel grondstofstromen worden verkocht tegen prijzen die op de wereldmarkt worden bepaald. Het is nog niet duidelijk wat de gevolgen van de huidige geopolitieke situatie zijn op deze marktprijzen. In de begroting rekent Avalex conservatief, dat wil zeggen met lage prijzen. Dat kan positief uitpakken voor de afrekening over 2026 in de eerste maanden van 2027.

3.4 Stappen om te komen tot betere afvalscheiding

Alle onzekerheid daargelaten is wel duidelijk dat betere afvalscheiding voordeliger is voor gemeente en inwoners, beter is voor het milieu en zorgt voor een besparing van grondstoffen.

De gemeente heeft verschillende maatregelen doorgevoerd die zich moeten gaan vertalen in een verbetering van grondstoffen (die niet meer worden afgekeurd en vervolgens meetellen met het restafval) en daarmee een verlaging van het restafval.

3.5 Zienswijze op de begroting

Op basis van bovenstaande heeft het college een zienswijze op de begroting voorbereid. De raad wordt uitgenodigd om deze zienswijze, bijgevoegd onder bijlage 1, te bespreken en, al dan niet geamendeerd, vast te stellen.

Het bestuur van Avalex ziet de zienswijze graag voor de vergadering van 10 juli 2026 zodat Avalex de zienswijzen van de gemeenten kan verwerken voor vaststelling van de begroting begin september. De vastgestelde begroting dient op 15 september ingediend te zijn bij de provincie.

4. De financiële gevolgen van het besluit

Het besluit over het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting heeft geen financiële gevolgen voor de gemeente. De begroting is het kader voor de financiële afspraken tussen Avalex en de deelnemende gemeenten.

Deze afspraken worden rond de zomer vastgelegd in de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) 2027. Het aangaan van de DVO 2027 is een bevoegdheid van het college. De geraamde kosten van de DVO 2027 worden verwerkt in de gemeentelijke begroting 2027-2030.

5. Hoe zijn inwoners/ belanghebbenden betrokken

De jaarlijkse DVO's vormen de grondslag van de begroting Avalex. De DVO's komen tot stand mede door input van inwoners gegeven tijdens bewonersavonden of naar aanleiding van individuele vragen die de gemeente ontvangt. Voorbeelden hiervan zijn de inzet van de mobiele milieustraat sinds mei 2025 en de verwachte uitbreiding van de inzet in 2027.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

R.J. den Haan
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester

Datum 19 mei 2026
Nummer 4588
Pagina 7/7

Documenten behorende bij dit raadvorstel

- 4588 Bijlage 1 Concept-zienswijze op begroting Avalex 2027 gemeenteraad Leidschendam-Voorburg
- 4588 Bijlage 2 Ontwerpbegroting Avalex 2027 en meerjarenbegroting 2028-2030
- 4588 Bijlage 3 Voorlopige jaarstukken Avalex 2025
- 4588 Concept-raadsbesluit Vaststellen zienswijze begroting Avalex 2027